

عنوان مقاله:

پدیده اجبار و رویکرد نظری دستور ساخت محور نسبت به آن

محل انتشار:

دوماهنامه جستارهای زبانی، دوره 8، شماره 7 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 26

نویسندگان:

سلیمان قادری - دانشجوی دکتری زبان شناسی همگانی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران

عادل رفیعی - استادیار زبان شناسی همگانی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران

خلاصه مقاله:

بحث درباره پدیده اجبار در زبان شناسی سابقه ای طولانی داشته و کارکرد این پدیده به شیوه های متفاوتی تفسیر شده است. نگارندگان این مقاله در پی آن اند تا دیدگاه نظریه پردازان گذشته را درباره ماهیت اجبار معرفی کنند و سپس این پدیده را در برخی از داده های صرفی و نحوی زبان فارسی روزمره، عمدتاً تحت رویکرد رده شناختی پیشنهادی اودرینگ و بوی (2016)، تحلیل کنند. در این رویکرد سه کارکرد اجبار تبیین می شود: انتخاب، اغنا و ابطال. براساس تحلیل داده ها می توان این سه کارکرد را، بر مبنای میزان تاثیر ساخت های پیچیده نحوی یا صرفی بر معنی یا مقوله واژه یکپارچه شده در آن ساختها، در یک رده قرار داد، به طوری که در آن رده اصطلاح های ساختی شدیدترین نوع اجبار به واسطه ابطال باشند. مطالعه حاضر، ضمن اثبات کارایی رویکرد مذکور در تحلیل داده های زبان فارسی، نشان میدهد پدیده اجبار می تواند شاهی بر لزوم قایل شدن به مفهوم ساخت و به تبع آن حمایت از دستور ساخت محور باشد. این مطالعه همچنین با بهره گیری از پدیده اجبار، در کنار مفهوم ساخت، توجیهی تازه برای ساخت واژه های موجود ارایه می دهد؛ ساخت هایی بر پایه واژه های ممکن و مصادری که جعلی خوانده می شوند.

کلمات کلیدی:

اجبار، فارسی، ساخت، دستور ساخت محور، رویکرد او درینگ و بوی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/803449>

